

HRABOVSKÝ ZPRAVODAJ

Čtvrtletník, ročník 2018/1 Březen 2018

Vážení a milí spoluobčané,

pomaličku přichází jaro a před námi jsou Velikonoce. Duben uteče jako voda a v Hrabové na koupališti se jako každý rok, budeme scházet na akcích, které jsou pořádány spolky. Na tyto akce budete pozváni v následujících příspěvcích. Za obec vás chci informovat o novém nájemci prodejního stánku na koupališti, který se otevře jako minulá léta v průběhu měsíce května a bude v provozu do září. Určitě jste si všimli plakátů nebo vás někdo informoval o koncertu, kterým bude hudební skupina REFLEXY slavit 25 roků od svého založení. Megakonzert se uskuteční v pátek 8.6.2018. Při této příležitosti vystoupí také skupiny Argema, Heřenine oči a zpěvačka Alžběta Kolečkářová. Megakonzert pořádá agentura Chabi, která skupinu Reflexy zastupuje. Předprodej vstupenek je také na OÚ v Hrabové. Hned následující dny So a Ne 9. a 10. 6. 2018 se v Hrabové uskuteční Mistrovství republiky v orientačním běhu. Můžeme očekávat účast až tisíce lidí. Do toho počítám také doprovod startujících. Start prvních závodníků bude v sobotu okolo poledne, ukončení soutěže je plánováno na neděli odpoledne.

Ještě si dovoluji vás informovat o zkvalitnění sběru vyříděného odpadu. Obec zakoupila s finanční podporou SFŽP kontejnery na papír a kovové obaly. Tyto jsou umístěny u prodejny Jednota a u hasičárny. Do šedých kontejnerů na kovové obaly je možné vyhazovat plechovky od nápojů, konzervy od potravin, hliníkové obaly od paštik a jiných potravin, víčka z jogurtů a obaly z čokolád, obaly od sprejů a tuby.

Nevhazujte hodně znečištěné obaly a plechovky od barev a chemikálií.

Na každém kontejneru je znázorněno a popsáno na co je určen. Kontejnery na zelený odpad budou, jako v minulých letech, umístěny na stejných místech. Jen pro zajímavost a zamyšlení. Před 10-ti lety se zelený odpad z obce takřka neodvážel. Likvidovali jsme jej, tak jak naši rodiče a prarodiče, převážně kompostováním. Před 4-mi lety jsme pořídili kompostéry a přesto jsme v loňském roce odvezli 100 t zeleného odpadu. Za tuto likvidaci musíme zaplatit.

Na závěr Vám přeji krásné prožití velikonočních svátků.

Jiří Linhart, starosta

Změny ve společnosti Lihovar Hrabová s.r.o.

Rok 2018 je pro obecní firmu Lihovar Hrabová s.r.o. ve znamení změn. Jejich důvodem jsou špatné hospodářské výsledky roku 2017, které měly několik příčin.

V předchozí dekádě se v oblasti nerez výroby firma realizovala zejména v dodávkách technologií pro čističky odpadních vod, v odvodnění mostů, zábradlí a zhotovení nerezových komponent pro potravinářský průmysl a zemědělství. Investory byly zpravidla města, obce či velké stavební a investiční společnosti, přičemž zakázky byly financovány z evropských či národních dotačních zdrojů. Nutno podotknout, že tyto zakázky byly vysoce ziskové.

Úsporná opatření vlád z předchozích let spolu s tlakem na podmínky soutěží, kdy vyhrává ta nejnižší cena, přivedli do společnosti zakázky nejen s minimem zisku, ale mnohdy i se ztrátou. Důsledkem toho se pak nedařilo krýt náklady na režijní pracovníky. Firma zpracovala za uplynulý rok desítky nabídek na dodávky nerezových dílců a hlásila se do řady výběrových řízení, nebyla však schopna ustát tlak na co nejnižší cenu jejich realizace.

Jako vysoce rizikové se pro firmu ukázalo zastaralé vybavení dílen, a také personální obsazení zámečnické dílny. Letité zařízení na přípravu materiálu ne vždy umožňovalo dosáhnout

potřebné přesnosti. Tento handicap se musel následně řešit formou kooperace s jinými firmami, což generovalo další náklady. V momentě souběžné pracovní neschopnosti dvou zámečnicků byla výroba v podstatě paralyzována.

Další „zářez“ firmě uštedřila nepříznivá úroda ovoce, která patří k nejnižším v historii činnosti firmy. Nutno podotknout, že tato část výroby firmy se i přes neúrodu nadále jeví jako zisková.

S ohledem na výše uvedené a v obavě z generování další ztráty, obecní zastupitelstvo na svém únorovém zasedání rozhodlo, že k 30.4.2018 firma ukončí činnost v oblasti nerez výroby a dále se bude věnovat pouze činnosti v oblasti pěstitelského pálení. V této souvislosti byl jednatel firmy spolu s dozorčí radou pověřen zpracováním strategie postupu při ukončení činnosti zámečnické dílny, splnění smluvních závazků a rozvoje činnosti firmy v oblasti pěstitelského pálení.

Mgr. Ing. Petr Mot'ka, jednatel

Základní škola a mateřská škola

Škola v přírodě

Pobyty v přírodě mají na naší škole více než desetiletou tradici. Poprvé jsme vyrazili se školáky z Hrabové do nově otevřeného ekologického střediska Suňákov v létě 2007, abychom zkoumali okolní přírodu z hlediska jednotlivých ekosystémů. I když jsme měli téměř 100% účast, pobývalo na Sluňákově společně s Mráčkem, Vločkou a Večernicí celkem asi 25 dětí. Svoji představu užitečnosti společného pobytu s dětmi mimo školní lavice jsme museli opakovaně vysvětlovat a čelit nechápavým pohledům, cože budou dělat děti z venkova někde v přírodě.

Dnes se situace podstatně změnila – školy v přírodě patří k dobrému jménu každé kvalitní školy a nikdo dnes již nepochybuje, že kromě vzdělávacího obsahu má společně strávený čas nezanedbatelný vliv na zdravé školní klima.

Kromě Sluňákova jsme byli i v Hynčicích, na Janoušově a v poslední době jezdíme na Švagrov. K letním pobytům jsme zařadili i ty zimní, obohacené o lyžování a hlavně jsme na naše výpravy přibrali i mateřskou školu.

Letos jsme pořádali školy v přírodě hned dvě. Počet dětí naší MŠ a ZŠ vzrostl natolik, že nemůžeme jet současně. V lednu se vypravilo 12 dětí ze školky na tři dny na ekologické středisko Švagrov a v únoru na stejném místě, ale pět dní, pobývalo 41 školáků. Jak se dětem ze školy celá expedice líbila a jak byla bohatá na zážitky, můžete posoudit sami ze slov našich Hrabčat:

Švagrov 2018

O králi Řimbuchovi

Na začátku programu jsme se díky ceremoniáři dozvěděli o králi Řimbuchovi, který krutě vládne svému království a hlavně zvířatům. Druhý den jsme se seznámili s panem myslivcem, se kterým jsme si vyrobili deníček „Zvířetníček“. V něm jsem se dozvěděl víc o červené knize a hodně mě zaujalo to, že dřív existovalo něco jako tasmánský tygr. Dostali jsme k tomu i nějaké doplňovačky, ke kterým jsme dělali zvířata z ruličky od toaletáku. Bohužel mému červenému býčkovi padala hlava, a tak jsem mu ušetřil trápení a poslal ho do koše. Třetí den ale král náhle onemocněl a my jsme mu ve čtvrtek dělali lektvar, protože slíbil, že tomu, kdo ho vyléčí, splní jakékoliv přání, a kvůli záchraně zvířat jsme do toho šli. Lektvar z bylinek zabral a všechny skupiny i ta naše jsme mu přednášeli, co se má změnit. Nakonec jsme to zvládli a mělo to logiku. Uznal to i sám král.

Matěj Kotek

Ranní rozcvička

Každé ráno jsme v sedm hodin vstali a udělali si hygienu. Potom začala hrát hudba a všichni jsme šli do Včelína, což je

velký sál. Libilo se mi, že část rozcvičky byl tanec a část cvičení. Rozcvičky byly dobré, protože to byla zábava.

Tomáš Dvořák

Projekt Vajíčko

V úterý za námi přijela maminka Evička s Emičkou. Rozdělili jsme se do šesti skupin, kde jsme si povídali o tom, jak se rodí miminko...

Sabina Vysouřilová

Exotická zvířata

Někteří pracovali s lektorkou Katkou. Mluvili jsme o červené knize, kde jsou vyhynulé druhy zvířátek...

Daniel Kunert

Domáci zvířata

S lektorkou Martinou jsme měli program Domáci zvířata. Hráli jsme různé hry, třeba Zvířata na statku...

Žaneta Motková

Noční stezka odvahy

Ve čtvrtek jsme všichni šli noční stezku odvahy po švagrovské chatě. Čekalo nás tam pět úkolů...Museli jsme uvařit lektvar pro krále. Naštěstí se nám lektvar povedl a král Řimbucha se uzdravil.

Anna Odložilová

Hry na sněhu a ledu

Když jsme měli na Švagrově volno, chodili jsme ven. Někdo jezdil na lopatě, klouzal se po ledu nebo se kouloval... Venku jsme se hodně pobavili, ale také promrzli.

Jaromír Doležal

Lyžování

Když jsme jeli na Švagrov, tak byl zrovna nejchladnější týden v únoru. Lyžovali jsme ve Vernířovicích v úterý a ve čtvrtek...Jsou tam dvě sjezdovky s kotvou. Vedle jedné sjezdovky byl i malý svah, na kterém se mohli začátečníci učit

lyžovat...I když byla zima, moc nám to nevadilo a lyžování jsme si užili.

Natálie Hopjanová

Ve čtvrtek jsme jeli podruhé a naposledy lyžovat a jak mě to začalo bavit, tak jsem nechtěla skončit. Bylo to super!

Anna Černá

Snowboarding

První sjetí kopce a zvládnutí vleku se mi podařilo během dvouhodinového tréninku, což jsem moc ráda!

Kateřina Potěšilová

Babička drsňačka

Tato kniha od Davida Wiliamse se dala vypůjčit na Švagrově. Je o babičce, která má řadu zlovyků a jednoho vnuka, se kterým chce podniknout tu největší loupež světa...

Petr Motka

Volný čas na pokojích

Každý den nám paní učitelky vyhlásily volný čas. Každý si mohl dělat, co chtěl – číst, hrát si nebo chodit na návštěvy...Třeba jedna moje kamarádka měla hru Pravda nebo lež...Pozvali jsme i kamarádky a hráli jsme společně...

Nella Minářová

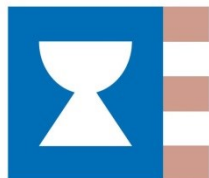
Co říct na závěr?

To vše se mohlo uskutečnit především díky mým kolegyním, které stále vykonávají svoji práci s nadšením, dobrou náladou a ochotou ke změnám. Vzhledem k Mezinárodnímu dni učitelů, který připadá právě teď na 28. březen, chci celému kolektivu naší mateřské a základní školy poděkovat a popřát hodně zvědavých a fajn dětí, které budou do školy přivádět chápající a fajn rodiče a o to vše bude i nadále pečovat starostlivý a fajn zřizovatel.☺

**Jana Večernice Vondálová,
ředitelka ZŠ a MŠ Hrabová**

Českobratrská církev evangelická slaví sto let

V prosinci 1918 se v Praze sešli zástupci dvou českých evangelických církví, aby spontánně odhlasovali jejich spojení v Českobratrskou církev evangelickou (ČCE). Tím se uskutečnil odvěký sen českých evangelíků sjednotit potomky husitů a Českých bratří v jedno společenství ke společné službě Bohu, jak praví Bible, „jedním ramenem“.

Od Bílé hory k toleranci a rovnoprávnosti

Církevní reforma vyrostlá z učení a mučednictví Mistra Jana Husa způsobila rozkol v dosud jednotném věroučném a mocenském systému západní církve. Podstatná část českého národa jazyka českého i německého se přiklonila k reformnímu proudu. Když o sto let později Luther v Německu a Kalvín ve Švýcarsku rozšířili vliv reformace na celou západní Evropu, došlo k ničivému konfliktu třicetileté války. Její nerozhodný výsledek rozdělil Evropu do dvou nesmiřitelných táborů, katolického a evangelického. České země připadly porážkou evangelíků na Bílé hoře (1618) do tábora katolického. Ti, kdo se dosud hlásili k reformačním konfesím, byli násilím nuceni vrátit se ke katolictví (protireformace). Desetitisíce evangelíků tehdy odešly do exilu; většina těch, kdo zůstali, se přizpůsobila římskému církevnímu monopolu. Hloučky tvrdohlavců zvláště na Valašsku, na Vysočině a v Polabí si však tajně udržovaly „víru otců“ živenou z Kralické bible, modlitebních knih a kancionálů. Když v roce 1781 osvícenský habsburský císař Josef II. vyhlásil Toleranční patent, přihlásilo se v Čechách a na Moravě asi 20 tisíc „kacířů“. Toleranční patent jim umožňoval přihlásit se buď ke konfesi augsburské (a.v. - luterské) nebo helvetské (h.v. - reformované). Většina nekatolíků se tehdy přihlásila k církvi helvetského vyznání, která svou prostotou dávala zapomenout na vnucovanou

okázalost barokní římské zbožnosti a blížila se jejich představě o podobě zaniklé církve bratrské a husitské. Josefínská tolerance však místo svobodného vyznávání reformační víry přinesla víc omezujících požadavků než výhod. Teprve Protestantský patent roku 1861 zaručil zákonnou rovnoprávnost evangelíků a katolíků a umožnil všestranný rozvoj obou evangelických církví v českých zemích.

Vznik ČSR způsobil sjednocení i rozdělení

Do svazku evangelických církví augsburského i helvetského vyznání patřily sbory českého i německého jazyka se společnou c. k. konsistoří ve Vídni. Vznikem Československa tato společná organizace českých a německých evangelíků zanikla. Obě národnostní skupiny si utvořily své vlastní církve, což žel dovršilo proces rozdělení živený už déle na obou stranách vzrůstajícím nacionalismem. Českobratrská církev evangelická a Německá evangelická církev v ČSR udržovaly jen zdvořilostní vzájemné vztahy. Když v roce 1923 vznikl v Hrabové sbor ČCE, existovaly na jeho teritoriu sbory Německé evangelické církve v Zábřeze a v Šumperku. Pan vikář Šedý se v Pamětech zmiňuje o korektních sice, avšak jen příležitostných osobních návštěvách u svých německých kolegů. O ekumenickém hnutí v dnešním slova smyslu se nedalo mluvit. Tento vzájemný chlad se určitou měrou projevil i v událostech 2. světové války. Němečtí evangelíci neprotestovali proti záboru Sudet, jejich čeští souvěrci se jich zase až na výjimky nezastali, když byli po roce 1945 šmahem vyháněni ze svých domovů a kostelů.

Probudit nadšení a obětavost zakladatelů

Vznik Československé republiky i Českobratrské církve evangelické ve stejném roce 1918 nebyl náhodný. První republika se hlásila ke stejným ideám, z nichž žili čeští evangelíci. Hrdě jsme připomínali, že Palacký i Masaryk, a také většina slovenských národních buditelů, byli evangelíci. ČCE se po svém vzniku značně rozrostla, ve 30. letech měla už 300

tisíc členů. Ovšem motivace lidí příšlých do sborů v přestupovém hnutí byla spíše národnostní než náboženská. Tak to bylo i v případě hrabovského sboru. Čas ukázal, že mnozí lidé ve své víře stavěli na písku dobových nálad. Když po válce převládly ve společnosti nálady sociální a budovatelské, řada členů zase z církve vystoupila nebo se o sbor přestala starat. Chvilkové náboženské roztoužení po roce 1989 bylo záhy tlumeno nabídkami podnikatelských aktivit i obecným příklonem ke konzumnímu způsobu života. Mnohé sbory ČCE dnes bojují o přežití. I v Hrabové doufáme v probuzení nadšení a obětavosti zakladatelů. A nejde přitom jen o rekonstrukci a údržbu našeho kostela. To podstatné vyjádřil ve svém přání k narozeninám ČCE římskokatolický farář Václav Vacek: „Evangelíkům i nám přeji věrnost Ježíšovu učení. Svět ji rozhodně nepotřebuje méně než kdykoliv dříve.“ Jubileum ČCE připomíná též výstava ve Vlastivědném muzeu Šumperk „Evangelíci na Šumpersku“. Její důležitou část tvoří informační panely, dokumenty a předměty z archivu Farního sboru ČCE v Hrabové. Výstava v Šumperku bude přístupná do 22.4.2018. **Jan Hudec, evangelický farář v Hrabové**

AJAX Hrabová

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vás informoval o tom, co se v uplynulém čase událo v našem spolku a co nás v blízké budoucnosti čeká.

Od počátku minulého roku, kdy jsme transformaci hrabovského Sokola na spolek AJAX Hrabová navázali na jeho historickou činnost a současně tuto činnost uvedli do souladu s novelizovanými právními předpisy, uteklo mnoho času. Během roku 2017 jsme pořádali oslavy osvobození, v létě pak fotbalové utkání internacionálů s Bludovem a na podzim v rámci hrabovských hodových oslav opět utkání internacionálů, tentokrát s mužstvem Dubicka. Dále jsme v této

době věnovali mnoho času a energie rekonstrukci našich kabin na koupališti. Ve spolupráci s obecním úřadem se nám podařilo opravit jejich významnou část tak, aby mohly i nadále sloužit jako zázemí pro naši sportovní činnost. Po ukončení oprav jsme tam uspořádali slavnostní otevření za účasti bývalých členů hrabovského Sokola a zástupců obecního úřadu.

Po stručném shrnutí toho, co jsme absolvovali v loňském roce, bych Vás rád seznámil s tím, co je nyní před námi.

Jako každým rokem, i letos bude náš spolek pořádat v pondělí **7. května oslavy osvobození** naší obce. Připravujeme pro Vás tradiční táborák na koupališti společně s večerním programem, jehož součástí bude i **lampiónový průvod pro děti**. Samozřejmě nebude chybět hudba k tanci i poslechu pro všechny generace a jako vždy bohaté občerstvení.

Kdybychom se do té doby „neviděli“, tak Vás pro jistotu rovnou upozorním i na další akci, kterou plánujeme na léto. Konkrétně to bude v sobotu **14. července** a na tento den máme naplánováno **utkání fotbalových internacionálů** AJAX Hrabová. I na tuto akci bych Vás rád pozval a ujistil, že i zde můžete očekávat dobrou zábavu a bohaté občerstvení.

Přejeme Vám příjemné jaro a těšíme se na setkání na našich akcích.

SDH Hrabová

Plesová sezóna je u konce a my můžeme zavzpomínat na Hasičský ples, který pořádala naše SDH. Myslím, že se letos opět povedl. Velmi milé a pěkné bylo vystoupení našich malých hasičů, kteří nám dali vzpomenout na pohádkový film *Ať žijí duchové*. Věřím, že i Vám se toto vystoupení líbilo a že se Vám ples líbil. Tak se na Vás budeme těšit zase za rok.

V tuto roční dobu se však už zase formují soutěžní týmy a vyhlízejí pěkné počasí, aby mohli začít trénovat. Ano, nová sezóna je za dveřmi a Velká cena Holba Cup začíná již poslední májový víkend. Jak všichni tušíte, tento první závod se opět

uskuteční u nás v Hrabové. Nástup a oficiální zahájení nového ročníku je plánováno na neděli 27.5.2018 v 10:00, tak se přijďte podívat na tuto jedinečnou akci a podpořit naše soutěžní týmy.

Velká cena však není jediná významná hasičská událost u nás, již týden na to, tentokrát v sobotu 2.6.2018 proběhne prestižní závod mladých hasičů. Finále ligy mladých hasičů u nás proběhne poprvé a věřím, že se máme všichni na co těšit. Soutěžit se bude v požárních útocích a to dvoukolově. Naše SDH bude mít zastoupení v obou soutěžních kategoriích. Můžeme se těšit na skvělé výkony našich dětí, pojďme je tedy podpořit a pořádně jim zafandit.

Soutěžní sezóna je dlouhá, ale přeji všem našim týmům hodně sil, rychlé nohy, přesnou mušku a hlavně trochu toho štěstíčka. Jak to celé dopadne, se dozvíme v některém z příštích zpravodajů.

Tak to bylo o zábavě o sportu a teď něco o práci. Konkrétně o práci naší zásahové jednotky, kterou zřizuje obec. Nejdříve Vám chci poděkovat za uvědomělé zacházení s ohněm o svátcích vánočních. Nikam jsme nemuseli běžet hasit a svátky jsme si užili v klidu a pohodě, dokonce jsme nemuseli ani žádné auto odnášet z hydrantu při jejich pravidelné kontrole, co více bychom si mohli přát. Děkujeme.

Přesto, že jsme neměli výjezd, členové jednotky musí být vždy připraveni. A to jak zdravotně tak odborně. Proto jsou nutná a povinná každoroční školení. To letošní jsme absolvovali v neděli 18.3.2018 v Zábřeze u našich profesionálních kolegů. Od nich jsme čerpali zkušenosti, jak se chovat v krizových situacích, do kterých se oni dostávají prakticky každou službu. Na závěr nám ukázali fungl novou hasičskou Tatru, která ještě ani nebyla na zásahu a voněla novotou. V den našeho školení však už byla plně připravena na svůj první zásah. Je to moderní stroj s vynikající terénní prostupností a brodivostí až do 1,2 metru. To znamená, že toto auto je schopno pomoci v těžkém nepřístupném terénu, nebo například při záplavách. Je určitě dobře, že naše nejbližší

profesionální jednotka má takto moderní vybavení.

Ale vraťme se k naší zásahové jednotce, ta od obce na podzim dostala vysokotlaké hasicí zařízení VHZ RAPID 23/50. Jedná se o zařízení, s kterým lze hasit s minimální spotřebou vody a s vysokou účinností. Pro zvýšení této účinnosti je možno hasit i za pomoci pěňiva, kde se účinnost hašení několikanásobně zvyšuje. Pro jednoduchost si toto zařízení můžete představit jako Vapku, jen je trochu větší a těžší a dá se s ní uhasit například auto na vzdálenost až 10 metrů. No a pokud zrovna nehoří, tak se s tím dá pracovat jako s tou Vapkou. Například můžeme vyčistit požární nádrž, uklidit zablácenou komunikaci, nebo uvolnit ucpanou kanalizaci. Takže věc prospěšná nejen pro hasiče, ale i pro naši obec.

Dalibor Hastík

Vážení spoluobčané,

začal se psát rok 2018. Pro českou republiku osmička na konci letopočtu přinášela v dávné i nedávné minulosti nemálo změn, dobrých i zlých. Určitě mnohé z nich nám letošní rok ještě připomene.

Jedním z těchto zastavení by měl být i rok 1938. Předešlá vzpomínka z r. 2015 Českobratrské církve evangelické v Hrabové se výrazně podílela na „ Kroku ke smíření „, který byl vyvolán mnoha situacemi před a po ukončením druhé světové války. Pro posouzení a pochopení česko – německého vztahu je především nutný pohled do minulosti, který je právě popsán v uvedené publikaci Zdeňkem Susou, vydáním pro synodní radu ČCE v r. 1999. Do sledovaného období 1938 je možné nahlédnout přes německy psanou kroniku Hrabové, která nikdy zveřejňována nebyla. Tuto část přeložila p. Anna Pospíšilová v r. 2004.

str.260 *13.března 1938 opětne sjednocení Rakouska s německou říší.*

Utláčování sudetských Němců Čechy bylo stále větší. Naproti tomu sjednocení Konrádem Henleinem v rámci Sudetoněmecké

strany (SDP) o to dokonalejší. Na jaře r.1938 byla také ve Vitošově založena místní skupina SDP. Místním vedoucím byl účetní Hans Deutsch, správci bratři Fridrichové, J.Schetler a řídící učitel Fritz Domes.

1.května bylo v Zářeze, jako ve všech jiných městech setkání SDP, na kterých provolávali hesla jako „My chceme domů do říše a jeden národ, jedna říše, jeden vůdce“. K 20.květnu se situace vyhrotila a Češi vyhlásili mobilizaci a obsadili německé hranice.

str.267 Češi s horečnatým úsilím provolávali hesla „Nedáme se , ani krok zpět „.

A drželi svoje opevňovací linie. To všechno zapůsobilo i zde. Češi nosili bílé červené a modré pásky (trikolory) a různé odznaky a pronásledovali Němce. Německé děti z Vitošova byly v Leštíně zbity, na dospělé házely kameny, aby hasili svoji nenávist. To všechno ale odeznělo a vojáci se ve většině vraceli domů.

str.268 Koncem srpna začalo pršet. Silné, dlouhé deště přeplnily řeky. Morava se vylila, protrhla hráze u Lesnice a Hrabové, což mělo velké následky. Na více místech byly potrhány silnice a poškozeny domy. Velké škody byly na polích zvláště v Třeštině a Bohuslavicích, kde bylo strženo několik domů. V září se vyhrotila opět situace jako v květnu, ale byla ještě hrozivější. Češi chtěli všechny Němce pozabít a domy zapálit. Lidé se tlačili denně u radiových přijímačů a sledovali, jestli přijde již brzy osvobození. Když potom 24.září vyhlásili Češi mobilizaci, následovně hodně Němců po provolání K.Henleina, utíkalo do lesů.

str.269 To všechno nebylo nic platné a nakonec museli podle Mnichovské dohody Češi sudetoněmecké území opustit. Tajně se již šily vlajky s hákovými kříži. Nebyla ale ještě jistota, protože policie a vojáci byli stále připraveni. Konečně 9.října přišlo německé vojsko do naší obce. Vitošov byl celý vyzdoben

a ověšen vlajkami. U vstupu do osady byl vyvěšen transparent „ K vrácení do říše Sieg Heil „, vítězství sláva „, a na hospodě heslo

„Jeden národ, jedna říše, jeden vůdce“. Vojáci byli obdarováni květinami a cigaretami.

str.270 *Zatím co jeden oddíl příchozích vojáků pochodoval na Hrabovou, zabydlel se jiný na Vitošově. Místnosti v závodě firmy Schneider byly ochotně nabídnuty k ubytování. Práce v tkalcovně byly na několik dní přerušeny. Také v Hrabové byli vojáci ubytováni v česko-bratrském kostele, v sokolovně a na sále u Hájků. V obou hospodách v Hrabové a Vitošově bylo k večeru rušno. Obyvatelé se klidně bavili s vojáky, jenom dorozumění bylo pro obě strany tvrdý oříšek. Franz Fridrich ml. a Gustav Elgner museli působit jako tlumočníci. Od vojska bylo obyvatelům nabídnuto teplé jídlo. Ve dnech obsazení opustili čeští šovinisté obsazené území a uchýlili se na československé území. (později protektorát).*

str.271 *17.října byl na pokyn civilní správy Franz Friedrich nar.26.2.1908 na Vitošově č.131, vedoucí tkalcovny Schneider a spol., pověřen vybavováním funkce starosty v Hrabové a na Vitošově,*

str.272 *Od počátku obce Hrabová byl Friedrich vůbec prvním starostou německé národnosti. V prvním zasedání byl Franz Skoumal, Vitošov 130, jmenován jako první zástupce, jako druhý Alois Bezděk Hrabová 36, který vykonával zároveň funkci vedoucího zemědělců. Frantz Skoumal zastával též funkci pokladníka obecní pokladny. Se souhlasem okresní správy NSDAP v Zábřehu byli jako radní jmenováni Bohumil Junghans, stolář a mlýnský montér Hrabová 114, Franz Haške, zaměstnanec kamenolomu Vitošov, Josef Kulhánek, topič Vitošov 54 a Vít Hroch, zemědělec Hrabová č.34. Již v říjnu byla založena NSV a VHV (zimní pomoc) v obci Hrabové.*

str.273 5.listopadu 1938 byla založena německá strana NSDAP (nacionální socialistická dělnická strana Německa) do svazu NSDAP Sudkov. Spojkou byl napřed učitel Fritz Domes a později Hugo Fridrich.

V prosinci 1938 byla privátní národní škola ve Vitošově zveřejněna. Ve stejném měsíci byla provedena měna. Od osvobození do 9.října. platily české koruny. Kurz byl stanoven na 1:12,to znamená 1 Kč = 12 fenikům.

Dodatek – starosta F. Friedrich převzal hrabovskou sokolovnu i s dluhy českých občanů.

Takto zatím první část. Je zajímavé, jak pozdější zápisy jsou méně a méně nadšené. Proto, že v této době utíkali ze Sudetlandu nejen Češi, ale i Židé a mnohé jiné národnosti včetně Němců (např. soc. demokratů). Do určité míry bylo místní německé obyvatelstvo německým totalitním režimem podvedeno. Hned od počátku říšští Němci moc nevěřili sudeťákům. Následně přišly odvody a po napadení SSSR šli místní převážně na východní frontu. A také se nevraceli.

Za Senior klub Hrabová přepsal **Milan Tun**

Hraběnky, z.s.

V prvním letošním vydání Hrabovského zpravodaje Vás chci, jménem našeho spolku, pozvat na naši tradiční dubnovou akci, kterou není nic jiného než Slet čarodějnic. Bude se konat v areálu koupaliště v pondělí 30.4.2018 od 17.00. Čarodějnice si už začínají připravovat zábavný program, hrát bude živá hudba. Čeká Vás bohaté občerstvení, tombola, soutěž pro malé čarodějnice a čaroděje. Těšíme se na Vaši přízeň a také zveme odvážné čarodky do našeho průvodu, který vychází od hasičské zbrojnice v 17.00 hodin. Pokud by místní dámy chtěly rozšířit naše řady a nacvičovat s námi tanec, tak budeme rády. Můžete kontaktovat přímo mne, zkouška proběhne už první týden

v dubnu. Chce to pevnou morálku v docházce na zkoušky, trpělivost, smysl pro humor. Tak pokud tímto disponujete, neváhejte se ozvat.

První akcí roku bývá Krakonošova jízda na místním kopci za hřištěm - závody na bobech a sáních. Z důvodu nedostatečné sněhové nadílky letošní zimy, se ale tato akce neuskutečnila. Snad příští rok, nebo budeme muset, vzhledem k mírnějším zimám, vymyslet nějakou jinou akci. Ale to až příští rok a nyní teda oprašte košťata a v dubnu Sletu zdar.

Lenka Žížková – předsedkyně Hraběnky, z.s.

Hraběnky, z.s. Hrabová pořádají tradiční

REJ ČARODĚJNIC

30. dubna v 17.00 hod.

HRABOVÁ KOUPALIŠTĚ

SRAZ ČARODĚJNIC V 16.30 HODIN U HASIČÁRNY

OBLET HRABOVÉ ZAČNE V 17.00 HODIN

BOHATÉ OBČERSTVENÍ
ŽIVÁ HUDBA
ZÁBAVNÝ PROGRAM ZAJIŠTĚN

Hrabovský zpravodaj vydává Obec Hrabová, Hrabová 113, IČO 00636061 a je zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem **MK ČR E 19980**.